

Logos

Organ för
Föreningen Logos i Österbotten rf
Årgång 10 • nr 2
Augusti 2012

Jesus säger:

*Om någon förblir i mig
och jag i honom,
bär han rik frukt,
ty utan mig kan ni ingenting göra.
Om någon inte förblir i mig,
kastas han ut som en gren
och torkar bort,
och man samlar ihop sådana grenar
och kastar dem i elden, och de bränns upp.
Om ni förblir i mig och mina ord förblir i er,
så be om vad ni vill, och ni skall få det.*

(Joh 15:5–7)

- Ledare 2 • Handlar vi rätt? 3 • Hur uppstår behovet av evangelium? 4 •
- Lyssna till Guds ord! 7 • Skapelsefrågorna väckte intresse 8 • Den nya sången 10 •
- Notiser 13 • Böcker 14 • Predikan 15 • Verksamhetsinformation 16 •

Förmaningar

Betraktelsen på nästa sida ställer viktiga frågor: Handlar vi rätt? Nöjer vi oss med att sitta för oss själva och vräka i oss av Guds goda gåvor?

Även i andra artiklar i detta nummer finns allvarliga frågor. Ska vi ingripa med förmaningar och varningar när den musik som framförs i kristna sammanhang visar tendenser att avvika från en sund väg? Ska vi framföra kritik mot röster som inte talar i enlighet med Guds ord?

Det finns skäl att betrakta frågan ur två aspekter.

Vi har ett särskilt ansvar när det gäller den egna församlingen. Om det dyker upp missljud i förkunnelsen har varje medlem både rätt och skyldighet att träda upp med förmaningar. Inte ens en präst eller biskop ska fritas från kritik om han inte står för Guds rena ord. Att vara tyst betyder att man blir medskyldig.

Samma sak gäller våra bröder och systrar i tron. Om någon av dem försyndar sig gäller Jesu anvisningar i Matt 18. Vi har inte rätt att blunda.

Däremot är det en svårare fråga hur långt vårt ansvar sträcker sig om felen begås i kyrkor och organisationer som vi inte är medlemmar i. Vi kan här jämföra med internationell politik: var går gränsen för en stat att "lägga sig i" när andra länder driver orättvisor eller rentav folkmord?

Här är den västerländska uppfattningen klar: man kan inte stillatigande se från sidan hur andra människor lider. Vi har en skyldighet som medmänniskor att hjälpa dem som vi kan och påverka dem som utövar orättvisor.

Gäller det samma om en kyrka för fram falska läror?

Här gäller det i ännu högre grad, eftersom det då är fråga om evighetsvärden, inte bara timliga förhållanden. Om en medmänniska hotas av evig förtappelse kan en kristen inte tiga.

Aposteln Paulus ger en klar instruktion i 1 Tim 5:20:

Dem som syndar inför alla skall du tillrättavisa inför alla, så att även de andra tar varning.

Det här gäller fram till en bestämd gräns, som Paulus uttrycker i Tit 3:10–11:

En villolärare skall du visa ifrån dig, sedan du varnat honom en första och en andra gång, eftersom du vet att en sådan är på fel väg och syndar och har dömt sig själv.

En villolärare som offentligt för fram falska läror måste alltså tillrättavisas offentligt. Men denna tillrättavisning ska, om den inte leder till att villfarelsen återtas, följas av en offentlig brytning. Tillrättavisningen ska inte permanentas till en ständig konflikt. En eller två varningar är nog.

Det betyder att en medlem i en församling, som t.ex. ser sig tvungen att bryta med sin präst, ska ta upp saken så att prästen är klar över grunden till brytningen, och så att också andra får veta den.

Det kan dock bli nödvändigt att för andras skull senare återkomma med att avslöja villfarelser. Om en villfarelse får stå oemotsagd finns risk att den efterhand framträder som sanning.

Många talar för en lättare väg. Den består i att vara tyst. Har man inte sagt något har man inte heller irriterat någon eller gjort något fel. Då råder det lugn, och det är väl skönast för alla parter.

Frågan är om vi handlar rätt genom att vara tysta.

OLA ÖSTERBACKA

Logos – organ för Föreningen Logos i Österbotten rf. Ansvarig utgivare: Botvid Lindström. Redaktör: Ola Österbacka. Redaktionsråd: Klas-Erik Isaksson, John Lasén, Ralf Sandberg och Roger Pettersson. ISSN 1459-3378.

Material och diskussionsinlägg sänds helst via e-post till ola@ofsystem.fi eller per post till Skolhusgatan 11 A 9, 65100 VASA.

Tidningen sänds till dem som stött Föreningen eller meddelat intresse. Gåvor för spridningen betalas till bankkonto 497028-241584, IBAN: FI80 4970 2820 0415 84, BIC: HELSFIHH.

Pärmbild och fotografier (om annat inte nämns): Ola Österbacka. Tryck: Korsholms Tryckeri.

Handlar vi rätt?

Av Hans Ahlskog

Jag håller som bäst på och studerar kunga- och krönikböckerna och har nu kommit till Andra kungaboken. Det är en mycket intressant bok. Ni skall läsa den.

När jag nu höll på med genomläsningen fastnade jag för en berättelse som finns i det sjunde kapitlet. Den har i Svenska folkbibeln överskriften *De spetälska vid Samarias stadspört* och ni kan gärna ta fram era biblar och följa med.

Bakgrunden är att Israels, d.v.s. Nordrikets, huvudstad Samaria hade belägrats av den arameiska kungen Ben-Hadad och det blev en mycket svår hungersnöd. Det fanns ingen möjlighet att få någon mat in till den omringade staden. Samarias invånare kunde inte lämna staden utan att falla i händerna på ockupationsmakten. Men det fanns några spetälska män utanför stadspörtlarna som hade alternativ och de överlade med varandra:

Om vi går in i staden nu när det är hungersnöd där, så kommer vi att dö där. Och om vi stannar här utanför portarna så kommer vi också att dö. Låt oss nu alltså gå över till araméernas läger. Om de låter oss leva så får vi leva, och om de dödar oss så låt oss dö.

Dessa män hade inget att förlora. Så de går över till araméernas läger med hopp om att få behålla livet.

När de i skymningen kom till fiendelägrat så fanns ingen där. Vi kan läsa att Herren hade låtit ett dåm av vagnar och hästar höras, ett dåm som av en stor här, och de hade sagt till varandra: "Israels kung har säkert lejt hjälp mot oss hos hetiternas och

egyptiernas kungar, för att de skall överfalla oss." Den arameiska hären hade flytt huvudstupa och övergivit lägret med all proviant.

De utsvultna spetälska männen gick in i ett tält och kastade sig över den mat som fanns där. De plundrade också tältet på guld och silver. Sedan tog de sig an nästa tält. Det var rena julaftonen för dessa utstötta, fattiga män. Nu plötsligt var de jätterika. De hade en hel krigshärs egendomar för sig själva och de gömde undan så mycket de bara hann.

Men efter en stund blev de fundersamma och sade till varandra:

Vi gör inte rätt. Idag kan vi komma med goda nyheter. Men om vi tiger nu och väntar till i morgon, drar vi skuld över oss. Kom så går vi och berättar om det här i kungens hus.

"Idag kan vi komma med goda nyheter", sade de spetälska till varandra. I den gamla grekiska översättningen av GT, Septuaginta, hittar vi här ordet *euangelion*, evangelium. Budskapet om att den arameiska hären hade flytt var ett riktigt evangelium, ett glädjebudskap för folket i Samaria. Nu var hungersnöden slut och folket kunde äta sig mätta i araméernas tält.

Martin Chemnitz, en av den lutherska kyrkohistoriens viktigaste lärare, som också är huvudförfattare till Konkordieformeln, gjorde en gång en undersökning om användningen av ordet evangelium i GT. Han ville undersöka i vilka sammanhang ordet påträffas och han fann att det används när en budbärare skall föra fram ett budskap om att fienden har besegrats och att freden är återställd.

Detta hade hänt i Samaria. Belägringen var slut och freden var återställd. Denna glädje och befrielse ville inte de spetälska undanhålla sina bröder inne i staden. Vi handlar inte rätt, låt oss gå och berätta om detta i kungens hus.

Kristi kärlek tvingar oss att låta andra få höra om Guds frälsning. Vi kan komma med goda nyheter, låt oss gå ut med dem till vänner och grannar, på jobbet, i skolan och överallt.

Hur är det med oss kristna idag? Vi som har nåtts av evangelium, av budskapet om att vår fiende har blivit besegrad, att Ormens huvud är krossat och att frid nu råder mellan Gud och oss. Hur handlar vi som sitter på denna information? Handlar vi rätt? Kan vi komma med goda nyheter till någon i vår omgivning? Eller nöjer vi oss med att sitta för oss själva och vräka i oss av Guds goda gåvor?

Vi går i kyrkan, firar nattvard och läser vår Bibel. Vi har det bra. Vi kan gå från nådemedel till nådemedel. Men de andra då? De utsvultna? Hur har de det?

Vi skall komma ihåg att himlaarvet inte blir mindre av att flera får del av det. När Gud utökar de frälstas skara så ökar han också glädjen. Himlens änglar gläds och Guds barn gläds över en syndare som omvänder sig.

De spetälska utanför Samaria ville inte hålla tyst om frälsningen medan folk svalt ihjäl inne i staden. Nyheterna var för bra för att hållas hemliga. Och då handlade det bara om befrielse från en jordisk belägring och en kroppslig hungersnöd.

Det evangelium som vi kristna har att föra fram handlar om befrielse från en evig belägring under djävulen. Detta är så goda nyheter att vi inte kan hålla det för oss själva. Paulus skriver till efesierna:

Sätt som skor på era fötter den beredskap som fridens evangelium ger.

Evangelium driver oss. Kristi kärlek tvingar oss att låta andra få höra om Guds frälsning. Vi kan komma med goda nyheter, låt oss gå ut med dem till vänner och grannar, på jobbet, i skolan och överallt. Må Gud vara med sina budbärare. Amen.

Blogginlägg i Forum Johanneum 22.3.2012.
<http://forumjohanneum.blogspot.fi>

Kan vi komma med goda nyheter till någon i vår omgivning? Eller nöjer vi oss med att sitta för oss själva och vräka i oss av Guds goda gåvor?

Hur uppstår behovet av evangelium?

Föredrag av Seth Erlandsson vid Suomen Luterilainen Tunnustuskirkkos sommarläger i Utajärvi, Finland, den 5–8 juli 2012.

Teol.dr Seth Erlandsson är bibelöversättare och redaktör för tidskriften *Biblicum*.

Seth Erlandsson föreläser i *Biblion* i november 2011.

Evangelium är det glada budskapet om en frikännande dom för dödsdömda, räddning från undergång, befrielse från slavtjänst och fångenskap (jfr Jes. 40:2: "slavtjänsten är slut", "skulden är betald").

Evangelium erbjuder evigt liv i stället för evig död, frid med Gud i stället för evig ofrid. Det ger tröst och hopp inför sjukdom och död i stället för förtvivlan och ångest.

Men har man något behov av detta glada budskap om man inte tror på Gud? Behöver man syndernas förlåtelse och Kristi rättfärdighet om man förnekar livet efter detta och domedagen? Kan man förstå vilket glädjande budskap evangeliet är om man inte vet vad Bibeln lär om synden och dess konsekvenser?

Man skulle kunna säga:

**Utan KRIS
inget behov av KRISTUS**

Ordet kris kommer av grekiskans *krisis* som betyder "dom, skilsmässa". Genom vår synd är vi dömda till evig skilsmässa från Gud. Bibeln är glasklar: "Syndens lön är döden" (Rom. 6:23), dvs. skilsmässa från Gud och evig fördömmelse. Alla människor har syndat och saknar härligheten från Gud (Rom. 3:23).

Denna allvarliga kris borde leda till ett stort behov av evangelium, en

längtan efter räddning. Evangeliets frikännande dom borde vara det underbaraste av allt: "En endas rättfärdighet (nämligen Kristi rättfärdighet) har för alla människor lett till en frikännande dom som leder till liv" (Rom. 5:18).

Vilket underbart evangelium! Jag är inte förlorad. Kristus och bara Kristus är min räddning!

Men människans synd gör henne andligt blind. Hon söker lösa sin kris på annat sätt än genom den enda hållbara lösningen.

En lösning är att intala sig att det inte finns någon Gud som ställer henne till svars för hennes synd.

En annan lösning är att förneka sin synd eller försvara den som en naturlig del av livet och evolutionen. Samvetets röst kan också vara ett problem om den inte är bedövd av ständig ohörsamhet. Många kanske försvarar sig med att man inte är sämre än andra. Ingen är fullkomlig.

Ett glatt budskap om räddning förutsätter att jag behöver räddas, att jag är hjälplöst förlorad om ingen räddar mig. Att kasta ut en livboj till en person under hans vederkvickande morgonpromenad verkar obegripligt, men för en person som håller på att drunkna efter flera kallsupar är det en räddning som han inte kan vara nog tacksam för. Jesus säger:

Det är inte de friska som behöver läkare utan de sjuka. (Mark. 2:17)

Det glada budskapet om skuldbe-

frielse för Kristi skull är obegripligt och meningslöst om vi menar oss vara utan skuld och tillräckligt rättfärdiga i oss själva. Det är ett glatt budskap bara om vi inser vårt allvarliga läge: att vi inte kan betala vår stora skuld, att vi är syndare som är värda den eviga fördömmelsen. Bibeln säger:

Hela världen står med skuld inför Gud. (Rom 3:19)

Ett erbjudande om gratis mat och dryck är bara ett underbart erbjudande om jag lider av hunger och törst och inte har några pengar. Det glada budskapet lyder:

Hör på, alla ni som törstar, kom hit till vattnet, och ni som inte har pengar, kom hit och köp säd och ät. Ja, kom hit och köp säd utan pengar och för intet både vin och mjölk. (Jes. 55:1)

Jesus säger:

Jag är livets bröd. Den som kommer till mig ska aldrig hungra, och den som tror på mig ska aldrig någonsin törsta. (Joh. 6:35)

Vilket underbart löfte!

Det eviga livet är Guds gåva

Syndens lön är döden, men Guds gåva är evigt liv i Kristus Jesus, vår Herre. (Rom. 6:23)

Detta budskap betyder glädje och frid för dem som sett syndens konsekvenser.

Evig glädje ska kröna deras huvuden. Fröjd och glädje ska de få, sorg och suckan ska fly bort. (Jes. 35:10)

Jesus säger:

Ni kommer att sörja, men er sorg ska vändas i glädje. (Joh. 16:20)

Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv. Han drabbas inte av domen utan har gått över från döden till livet. (Joh. 5:24)

Detta är evigt liv: att de känner dig, den ende sanne Guden, och den som du har sänt, Jesus Kristus. (Joh. 17:3)

Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig. (Joh. 14:6)

Johannes sammanfattar:

Gud har skänkt oss evigt liv, och det livet finns i hans Son. Den som har Sonen har livet. Den som inte har Guds Son har inte livet. (1 Joh. 5:12)

Ett allvarligt hinder för evangeliet: misstron mot Bibeln

"Den som hör mitt ord", "den som har Sonen", säger Bibeln. Ingen kommer till himlen utom genom Sonen. I Bibeln lär vi känna Guds Son och hans oförtjänta frälsningsgärning.

Utan Guds ord är vi okunniga om Sonen, okunniga om den enda frälsningen från synden och döden. Därför är den tilltagande misstron mot Bibeln i vår tid ett allvarligt hinder för evangeliet. Respekten för Gud och hans ord är borta. Ogenerat försvarar man all möjlig synd, bl.a. när det gäller Guds skapelseordning om man och kvinna, sex och samlevnad, rätt och fel. Köttsliga behov överskuggar helt behovet av Guds ord och det glada budskapet om Kristus.

Men vår tids ogudaktighet är egentligen inget nytt. Paulus skriver om sin samtid:

Många lever som fiender till Kristi kors. De får sitt slut i fördärvet. De har buken till sin gud och sätter sin ära i det som är deras skam, dessa som bara tänker på det jordiska. (Fil. 3:18–19)

Varför ska vi lyssna till Bibeln, säger denna världens visa. Varför skulle Bibeln vara Guds ord? Muslimerna påstår att Koranen är Guds ofelbara ord, och se hur mycket elände en så-

dan tro ställer till med. Varför skulle ert påstående att Bibeln är Guds ord vara sannare och mindre farligt? Har inte dessutom vetenskapen visat att Bibeln är full av förlegade tankar och orimligheter?

Så kan det låta när den sekulariserade människan motiverar sin ovilja att lyssna till Bibelns ord. Därför bör vi fråga oss: Vad kan vi göra för att få människor att lyssna till Guds ord? Är den sekulariserade människan så stark att hon inte behöver Gud och hans hjälp?

Dock talar hon ibland om änglavakt och hoppas på ett Guds under när hon ställs inför svår sjukdom.

Den stora krisen för alla människor: DÖDEN OCH FÖRGÄNGELSEN

Alla människor vet att de kommer närmare döden och förgängelsen för varje dag. Vår resa mot döden börjar redan vid vårt första andetag. Ingen kan förneka att döden kommer allt närmare. Vi står alla och alltid inför en kris, döden och förgängelsen.

Vem vet när han ska dö? Finns det frälsning undan döden? Var finns det eviga, det bestående? Hur hjälplösa är inte vi människor och hur hjälplös är inte läkarvetenskapen inför döden!

Människor vill vara friska och slipa på död och lidande. Vad kan de göra? Hur ser det ut i den här världen? Blir världen bättre? Är det jordiska livet något att hoppas på? Är inte det jordiska förgängligt och den här världen på väg mot sin undergång?

Många fruktar den globala uppvärmningen och en nära förestående miljökatastrof. Utan himmelriket återstår bara det förgängliga och jordiska, vad den här världen kan erbjuda.

Många har drömt och drömmer alltjämt om ett jordiskt tusenårsrike där död och lidande så lite som möjligt utgör störande moment. Men det ser inte hoppfullt ut. Vi lever i en värld full av ondska, krig och förstörelse. Vår tid är begränsad. Döden kommer allt närmare. Våra kroppar åldras och vittnar om förgängelse.

För dem som har den här världen som sitt allt blir det naturligt att med

världsliga medel försöka skaffa sig rikedom och lycka och bromsa nedbrytande krafter och åldrande. Men den här världen kan inte mätta själens behov.

All människans möda är för hennes mun. Ändå blir själen inte mättad. (Pred. 6:7)

Den som älskar pengar blir inte mätt på pengar, och den som älskar rikedom får aldrig nog. Också detta är fåfänglighet. (Pred. 5: 9)

Ansiktskrämer och plastikoperationer kan utplåna rynkor och andra tecken på våra jordiska kroppars förgänglighet, men bara för en tid. Kroppens och världens förgänglighet går inte att komma ifrån. Det kan alla se. Bibeln säger:

Allt är förgängligt och ett jagande efter vind. (Pred. 2:17)

Förgänglighet och åter förgänglighet! Allt är förgängligt. (Pred. 1:2)

Skapelsen har blivit lagd under förgängelsen. (Rom. 8:20)

Lyft upp era ögon till himlen, och se på jorden därunder. Ty himlen ska försvinna som en rök och jorden nötas ut som en klädnad. (Jes. 51:6)

Herrens dag kommer som en tjuv, och då ska himlarna försvinna under våldsamhet och himlakroppar upplösas av hetta och jorden och de verk som är på den inte mer finnas till. (2 Petr. 3:10)

Jesus säger om tiden strax före sin återkomst för att döma levande och döda:

Tecken ska visa sig i solen, i månen och stjärnorna, och på jorden ska folken gripas av ångest och stå rädlösa vid havets och bränningarnas dån. Människor ska ge upp andan av skräck, i väntan på det som ska komma över världen. Ty himlens krafter ska skakas. (Luk. 21:25-26)

Endast Guds rike är evigt, för Gud är evig. Babels mäktige kung Nebukadnessar (605–562 f. Kr.) fick genom Guds ingripande lära sig hur förgänglig hans makt var och att hans mäktiga nybabyloniska rike skulle gå under.

Då lovade jag den Högste, jag prisade och ärade honom som lever i evighet. Hans välde är ett evigt välde, hans rike varar från släkte till släkte. (Dan. 4:31)

Det är lätt att så gå upp i det jordiska att man glömmer det himmelska. Jesus säger:

Samla inte skatter på jorden, där rost och mal förstör och där tjuvar bryter sig in och stjälar. Samla er skatter i himlen, där varken rost eller mal förstör och där inga tjuvar bryter sig in och stjälar. Ty där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara. (Matt. 6:19-21)

Sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så ska ni få allt det andra också. (Matt. 6:33)

Vad ska jag göra för att bli frälst?

Det var en allvarlig kris som orsakade att fångvaktaren i Filippi ställde frågan: *Vad ska jag göra för att bli frälst?* (läs Apg. 16:23-34!). Han trodde att fångarna hade flytt och att han därför nu skulle bli dömd till döden för grov försumlighet. Skräckslagen föll han ner inför Paulus och Silas (v. 29). Vad skulle han ta sig till? Fanns det någon räddning? Han liksom de andra fångarna hade hört hur Paulus och Silas bad till Gud och sjöng lovsånger till honom för hans godhet och nåd (v. 25). Därför vände han sig till dem i sin stora nöd: *"Ni herrar, vad ska jag göra för att bli frälst?"* (v. 30)

Då hänvisades han inte till lagen med dess krav utan till evangeliets oförtjänta gåva: Herren Jesus. Där och bara där finns den frälsning han frågar efter:

Tro på Herren Jesus så blir du frälst, du och din familj! (v. 31)

Med andra ord: Lita på vad Herren Jesus gjort för dig, inte på vad du har gjort för Herren! Dina gärningar kan inte frälsa dig.

Vilket befriande svar den nödställda fick! Följden av evangeliets befriande budskap blev att fångvaktaren gärna ville ta emot mer undervisning om Jesus och frälsningens gåva. Han ville höra "Herrens ord". Lukas berättar:

Och de predikade Herrens ord för honom och för alla i hans familj. (v. 32)

Fångvaktaren hade funnit Frälsaren, eller rättare sagt, Frälsaren hade funnit honom. Jesus säger:

Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det som var förlorat. (Luk. 19:10)

Från folkvimlet under Konstens natt i Vasa 6.8.2009. Bilden är från Inre hamnen.

Jag har inte kommit för att döma världen utan för att frälsa världen. (Joh. 12:47)

Behovet av evangelium uppstår ofta vid en kris, t.ex. när någon av våra kära dör, när vi får ett besked från vår läkare att vi har en allvarlig sjukdom, när en olycka drabbar oss eller när vi har det slitsamt och bekymmersamt i livet.

Men utan Guds ord förblir vi blinda och famlar i mörker. Paulus och Silas böner och lovsånger var fyllda av Guds ord. Det var det som gjorde att fångvaktaren vände sig till dem med frågan: *"Vad ska jag göra för att bli frälst?"* Bara Gud kan besvara den frågan och det gör han i sitt ord.

Synd och nåd, lag och evangelium, dom och frälsning

Evangeliet blir ett glädjebudskap bara för den som sett sin synd och sin hjälplöshet inför döden och domen. Lagens krav på fullkomlig godhet och syndfrihet avslöjar oss som syndare både i tankar, ord och gärningar. Vi behöver se hur smutsiga vi är genom att se oss i lagens spegel. Också vårt inre är fullt av synd och orenhet.

Det som går ut ur munnen kommer från hjärtat, och det gör människan oren. Ty från hjärtat kommer onda tankar, mord, äktenskapsbrott, otukt, stöld, falskt vittnesbörd och hädelser.

Sådant orenar människan. (Matt. 15:18-20)

Brist på syndakännedom och högmot inför Gud är stora frälsningshinder.

Det är en mycket svår konst att rätt dela lag och evangelium. Vi behöver länge gå i Andens skola för att kunna göra det, säger Luther. Vi delar inte rätt lag och evangelium om det inte tydligt framgår av vårt vittnesbörd

att Kristus Jesus har kommit till världen för att frälsa syndare – och bland dem är jag den störste. (1 Tim. 1:15)

Som kristna är vi

tjänare åt ett nytt förbund som inte är bokstavens utan Andens. Ty bokstaven dödar, men Anden ger liv. (2 Kor. 3:6)

Lagen dödar och ska döda, bara evangeliet ger liv. Den oomvända människan förväxlar ofta kristendom med lagpredikan, pekpinna och syndkataloger. Låt oss komma ihåg att evangelium är kyrkans sanna skatt, att vi är *"sändebud för Kristus"* och att Gud *"har anförtrött åt oss försöningens ord"* (2 Kor. 5:19f).

Det stora problemet är dock, i varje fall för mig, att jag är så dålig att ta vara på de tillfällen som ges att vittna om Kristus som min och alla syndares Frälsare. Varför är jag så feg? Varför är jag så osäker när det gäller vad jag ska säga och hur jag ska säga det så att det inte låter krystat?

Några anknytningspunkter vid samtal

Kanske några exempel på anknytningspunkter kan hjälpa mig och alla som är dåliga på evangelisation att bättre ta vara på tillfällena som ges.

Jag tror det är viktigt att människor som vi kommer i samtal med märker att vi lyssnar först och talar sen. Det är lättare att få tillfälle att vittna om vår tro och vårt behov av evangeliet om syndernas förlåtelse, om vi är goda lyssnare och visar intresse för vad andra tänker. De vill inte bli påprackade en tro genom en påflugnen monolog.

Målet får inte heller vara att vi ska vinna en debatt. Det för ingen till tro. Det kan bara evangeliet göra. Om ryktet om vår tro gått före oss kanske vi får tillfälle att svara på en rad frågor. Det är kanske den bästa anknytningspunkten.

Livets förgänglighet och döden är ett ämne som många berörs av och har funderingar kring. Att komma

allt närmare livets slut och tvingas lämna det som vi är så fästa vid är en skrämmande tanke för många. I samband med begravingar eller besök på sjukhus och äldreboenden blir förgänglighet och hjälplöshet påtagligt.

Mot slutet av vårt samtal kan vi kanske fråga: *Får jag berätta för dig varför jag är både rädd och inte rädd för att dö?*

Eländet i världen framträder tydligt vid varje nyhetssändning. Det kan leda oss in på frågor som: Varför finns det så mycket ondska och så mycket lidande i världen? Kan verkligen människan innerst inne vara god? Har den här världen någon framtid?

Allra sist kanske det är läge att fråga: *Får jag berätta hur jag ser på framtiden och ondskan i världen?*

Rikedom och pengar kommer ofta på tal. De flesta vill ha mer. Då blir det naturligt att fråga: Varför blir människan aldrig helt nöjd även om hon har mycket pengar? Vad anser du vara ett rikt och lyckligt liv? Har

du någon gång varit rädd för att ditt liv tar slut innan du hunnit uppleva verklig och bestående lycka?

Ett kristet vittnesbörd kunde börja med frågan: *Får jag berätta för dig vad jag anser är ett lyckligt liv?*

Gud och olika religioner. Vill man få fart på samtalet är detta ett ämne som väcker livlig debatt. En fråga som många har synpunkter på är: Varför finns det så många olika religioner? Denna fråga för med sig en rad andra frågor och tillfälle till ett kristet vittnesbörd lär infinna sig. Men är jag feg för det? Vågar jag föra in samtalet på Bibeln och dess huvudperson Jesus?

Gud hjälpe oss att komma ihåg att vi anförtrots "försoningens ord" som "Kristi sändebud". Vi är svaga och dåliga vittnen om Guds stora nåd, men Jesus har lovat:

Se, jag är med er alla dagar intill tidens slut.

Andakter och predikningar på Internet

För den som har tillgång till Internet (idag finns flera alternativ: dator, smarttelefon eller läsplatta) finns goda hjälpmedel för den dagliga andakten.

Andakten här invid är hämtad och översatt från en amerikansk webbplats, där man kan prenumerera på andakter för varje dag t.ex. till sin e-postadress.

En svensk bloggare som erbjuder goda ord för dagen är Stefan Sjöqvist med sin blogg *Rakt på sak*. Adressen är betrakt.blogspot.se och man kan också prenumerera på andakterna till sin e-post.

Predikningar från söndagsgudstjänster finns t.ex. på forumjohanneum.blogspot.fi (S:t Johannes ev-luth församling) och skattkistan.predikan.se (Lars Borgström, Lutherska församlingen i Stockholmsområdet).

Se även länkarna i Logosmappen för mp3-inspelningar och videoupptagningar!

Lyssna till Guds ord!

HERREN sade till mig: "Du människobarn, stå upp på dina fötter så skall jag tala med dig." När han talade till mig, kom Anden in i mig och reste mig upp på mina fötter. Och jag hörde honom tala till mig, han sade: "Du människobarn, jag sänder dig till Israels barn, till de avfärliga folken som har gjort uppror mot mig. De och deras fäder har syndat mot mig ända till denna dag. Till barnen med fräck uppsyn och med hårda hjärtan sänder jag dig, och du skall säga till dem: Så säger Herren, HERREN. Vare sig de lyssnar eller inte – ty de är ett upproriskt släkte – skall de ändå inse att en profet har varit ibland dem." (Hes 2:1–5)

Jag tycker inte om att lyssna på somliga människor. Vad de säger irriterar mig vanligtvis, och jag kommer till en punkt där jag inte ens står ut med att höra deras röster.

Men jag är i fara om jag inte lyssnar till Gud. Han bär ansvar för allt, från universums största under till de enklaste detaljerna i mitt privatliv. Att inte lyssna till honom har stora konsekvenser.

Hur vet jag när han talar till mig? Jag vet att Gud inte kommer direkt till människor

numera, åtminstone på det sätt som han talade till profeten Hesekiel för många århundraden sedan. Och jag vet att jag inte borde göra misstaget att uppfatta min egen starka övertygelse eller mina plötsliga insikter som Guds röst inom mig. I stället vet jag att jag hör Guds röst när jag läser och hör ord från Bibeln. "Hela Skriften är utandad av Gud" (2 Tim 3:16).

Men några ord i Bibeln irriterar mig. Jag vill inte kallas syndare. Jag tycker inte om att bli prickad för att vara envis, tjurskallig och upprorisk.

Men jag har lärt mig att Gud har en orsak att tala sådana irriterande ord om mig i Bibeln. Han vill att jag ska få veta att jag behöver något mera än mitt egen ofullkomliga liv för att komma till himlen.

Han vill i stället att jag ska få veta hur jag ska komma till himlen genom tro på Jesus Kristus. Jesus, den siste profeten, försäkrar mig att hans ord, upptecknade i Bibeln, är källan till evigt liv för var och en som tror på honom.

Bön: HERRE, lär mig att älska och lita på ditt ord så som jag finner det i Bibeln. Amen.

Från <http://whataboutjesus.com/daily-devotion>, andakt 6.7.2012.

Skapelsefrågorna väckte intresse

Kurs i Vasa med Anders Gärdeborn från föreningen Genesis

På Kristi himmelfärds dag den 17 maj 2012 var Biblion fyllt till bristningsgränsen. Under fyra timmar fängslades 80-talet åhörare i alla åldrar av Anders Gärdeborns pedagogiskt skickliga undervisning om biblisk skapelsetro och intelligent design.

Anders Gärdeborn höll tre föredrag under den gemensamma rubriken *Adam och Eva-lutionen*. Efteråt gavs tillfälle att ställa frågor, vilket också utnyttjades flitigt. Alltsammans spelades in tillsammans med hans presentationer och kan ses med hjälp av Internet och en vanlig webbläsare.

Inledningsvis berättade Gärdeborn om föreningen Genesis, vars talesman han är. Han underströk att de inte sysslar med skapelsefrågan för att den skulle vara den viktigaste kristna frågan. Det viktigaste är evangeliet om Jesus Kristus. Men för att kunna gå ut med evangeliet behövs också en grund, och det är därför skapelseläran behöver lyftas fram.

Det första föredraget handlade om Guds skapelse och vetenskapen. Jämsides med att föreläsaren ställde frågan hur trovärdig evolutionsteorin egentligen är frågade han om biblisk skapelse är ett förnuftigt alternativ. Han utgick från den moderna skapelsemyten – Big Bang. Big Bang-teorin är ingen ursprungsteori i likhet med Bibelns skapelseberättelse, för den startar med något existerande, en singularitet som sedan antas ha exploderat. Någon förklaring till varför den exploderade finns inte.

Gärdeborn beskrev sedan de strukturer som finns i universum, och som man försöker förklara med två "krafter": slump och tid. Efter hand tilltog komplexiteten i molekylerna, och när de började kunna bygga kopior av sig

själva säger man att livet uppstod. Men det slutar inte där, utan livets byggstenar har sedan fogats samman till allt mera komplexa enheter, tills vi en dag, 13,7 miljarder år efter Big Bang, sitter och funderar varifrån vi egentligen kommer.

Universum visar en struktur på alla nivåer. Den kosmiska strukturen innefattar planeter, solsystem, galaxer, galaxhopar, superhopar och galaxsträngar. Sedan finns de atomära strukturerna, och inte minst livet. Kan Big Bang förklara hur strukturerna har uppkommit? Nej! På sin höjd kunde en urexplosion ha åstadkommit en expanderande gas, men inte en välordnad struktur med stor komplexitet. En av de viktigaste komponenterna i universum, struktur, kan den moderna skapelsemyten inte ens börja förklara!

Om vi lämnar välordnade strukturer åt sig själva utvecklas de inte mot ökad komplexitet, utan de bryts ner. Det finns en lag som har ett vetenskapligt namn som utsäger just detta. Det här går tvärtemot den moderna skapelsemyten. Det går inte ihop! Men då tar man till de stora tidrymderna.

Evolutionismen nöjer sig inte med

att försöka förklara fysiska skeenden, utan den går också in på att förklara kulturell utveckling. Också inom teologin tar man evolutionismen till hjälp för att beskriva hur tron har uppkommit i olika religioner.

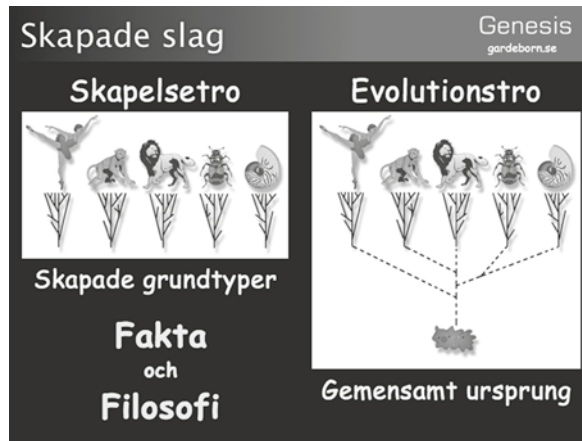
Gärdeborn fastslog att evolutionismen är en världsåskådning, som inte bygger på vetenskap, utan startar med ett antagande. Sedan försöker man hitta den bästa evolutionistiska förklaringen. Man tar från början bort alla förklaringar som kräver en gud. Då man också gallrat bort teorier som är motbevisade återstår evolutionen som den enda tänkbara lösningen.

Ett exempel på en sådan "bevisning" gavs som ett citat från Illustrerad vetenskap: att ögat har uppstått i färdig form någon gång tidigt under den kambriska evolutionen. Då man tagit bort möjligheten att Gud skapade ögat, återstår bara det alternativet!

Ett annat exempel är att man inte har hittat mellanformer mellan olika grundtyper av djur. I de olika huvudgrupperna finns variation, men inte mellan grupperna. Det här stämmer bra med den bibliska modellen.

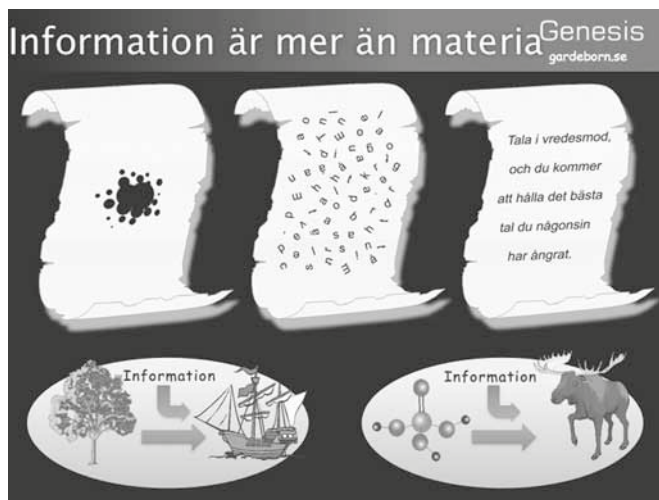
Gärdeborns andra föredrag handlade om livets mekanismer, fossil m.m. Det var fascinerande att få en inblick i en värld som man inte kan

Här intill finns ett par bilder från Anders Gärdeborns Powerpoint-presentationer som kan laddas ner från gardeborn.se och som också ingår i inspelningarna som finns i Logosmappen. Hans bok *Intelligent skapelsetro* kan köpas t.ex. från bokbordet i *Biblion*. Man kan även köpa ett paket dvd-skivor med fem föreläsningar.

Bilden till vänster visar hur biblisk skapelsetro förklarar de stora variationerna i djurvärlden utifrån några grundtyper i kontrast till evolutionstrons famlande försök att förklara dem med tron på ett gemensamt ursprung.

Skapelsetron stöds helt klart bättre av fynd i naturen. Det finns en mängd frågetecken inbyggda i den evolutionistiska modellen.

På bilden till vänster ser vi tre olika exempel på information. Det första arket har bara en bläckplump, som helt saknar information av värde. Det andra innehåller en massa bokstäver, som i sig utgör information, men inte i någon form som kan användas. På det tredje arket är bokstäverna ordnade så att de har ett meningsfullt budskap.

När det gäller information om en träbåt vet vi att det måste

komma till information utifrån för att det ska gå att omvandla ett träd till en båt. Men hur är det med uppbyggnaden av en älg, som består av aminosyror? Kan aminosyrorna bli en älg utan att det kommer till information utifrån?

Evolutionstron påstår att så är fallet. Sunda förnuftet och den skapelsetroende säger att det måste finnas en Skapare som ordnar byggstenarna.

se med vanliga ögon och se hur fantastiskt vår Skapare har ordnat livets mekanismer.

I föredraget togs exempel efter exempel på hur livet kräver en hög grad av intelligent information för att fungera. Tänk dig att du läser en inskrift i sanden på en strand: "Jag älskar dig." Du har då två alternativ: antingen är det vinden och vågorna som har skapat formationen, eller så finns det ett budskap bakom. I så fall finns det en intelligent sändare bakom. Vilken är den vettigaste förklaringen?

Om man ser en fin båt vet man att det finns någon som har gjort den. Den spontana läsningen av naturens bok är att det finns en arkitekt bakom.

Gärdeborn visade med illustrationer från molekylärbiologin hur omöjligt det är att mutationer skulle kunna vara uppbyggande och nyskapande. Det naturliga urvalet rensar bort, men skapar inget nytt. I stället för evolution kan man tala om devolution, dvs. att gener går förlorade på

grund av skadliga mutationer. I stället för att djur och växter blir starkare och bättre utarmas de genetiskt sett.

Det tredje föredraget utgick från Bibelns redogörelse för skapelsen. Föredraget började med frågan om meningen med livet, närmare bestämt meningen *för* människan och framför allt meningen *med* människan. Den frågan förutsätter att någon har ett syfte just med den enskilda människan (med mig!), vilket ger ett helt annat perspektiv än det meningslösa talet om slumpen.

Gärdeborn gick schematiskt igenom de sex skapelsedagarna, med särskilt fokus på dag fem och sex.

Många menar att skapelsedagarnas längd inte är skrivna i sten. Gärdeborn sade att han menar att det är precis tvärtom. I Guds tio bud finns nämligen en exakt beskrivning av skapelsedagarnas längd: "Sex dagar ska du arbeta ... Ty på sex dagar gjorde Herren himlen och jorden och havet och *allt* som är i dem ..."

Det som Bibeln berättar om livets uppkomst och struktur är precis vad vi hittar i naturen. Gud skapade djuren efter deras slag, alltså färdiga huvudgrupper som sedan gett upphov till variation.

Vidare kom föreläsaren in på syn- daflodsberättelsen och kunde konstatera att dess följder är uppenbara i naturen.

Han avslutade med att visa hur skapelsens och evolutionens världsbilder är diametralt motsatta varandra. Vilken av dem är då troligare om man ser till vetenskapliga fakta? Efter dessa föreläsningar råder inget tvivel om svaret.

Och vilket är det hopp som evolutionen ger för framtiden och evigheten? Inget alls. Det kristna hoppet vilar däremot på stabil grund.

Om det finns möjlighet och intresse kan studiecirkel ordnas med stöd av dvd-föreläsningarna.

OLA ÖSTERBACKA

Den nya sången

Föreliggande artikel av Jan Bygstad, präst i DELK:s församling i Bergen, Norge, har översatts från norska av Jan Johansson. Den har tidigare varit publicerad i Trosblick och Kyrka och Folk, men är så viktig att den behöver spridas till så många som möjligt.

I många kristna sammanhang har det skett en genomgripande förändring på sångens och musikens område. Sångboken och psalmboken är på väg ut och ersätts av nya sånger som visas med overheadprojektor under församlingens möten och gudstjänster. Detta sker särskilt där många unga samlas, men har efterhand också trängt in i mer etablerade församlingar.

I de senare är det i stor grad hänsynen till de unga som är avgörande. Man är rädd för att om man håller fast vid de gamla sångerna och psalmerna, så kommer de unga att hitta andra ställen där de trivs bättre. Tidvis kan man även möta detta som ett uttalat krav från enskilda ungdomar: "Får vi inte som vi vill gå till andra ställen!"

Samtidigt är situationen den att flertalet unga kristna idag inte är förtrogna med ens de mest centrala psalmerna och sångerna i den evangelisk-lutherska traditionen. Från barnaår har de blivit upplärda med att de inte skall sjunga samma sånger som de vuxna. Ytliga barnsånger är det enda de flesta stiftar bekantskap med, och vad är då mer naturligt än att man fortsätter i samma spår när ungdomsåren kommer?

Ungdomsprofilen

Ungdomsprofilen – det att hänsynen till de ungas smak och behag tar över kontrollen i det kristna arbetet, har genomgripande betydelse.

FÖR DET FÖRSTA för att de vuxna – när de ger efter på detta område – ofta är styrda av fruktan, *fruktan för att mista de unga*. När man ser att andra icke-lutherska riktningar appellerar till de unga, och att våra unga ansluter till sådana sammanhang, får man "panik" och tänker att vi också måste öppna för moderna verksamhetsformer. Eller – som det heter så fint – "möta de unga på deras egna premisser".

FÖR DET ANDRA ser vi att den musikaliska utvecklingen inom de flesta kristna organisationerna nu huvudsakligen styrs av unga. Det är (ofta pur)unga musik- och ungdomssekreterare som är i ledningen, och många av dessa har sällan mer kristendoms- och bibelkunskap än en genomsnittlig bibelskoleelev.

Bristerna i kristen mognad och insikt kompenseras emellertid ofta av stor iver och frimodighet: Man genererar sig inte det minsta för att tala om för mogna och prövade kristna "var skåpet skall stå".

Här måste vi säga: Man är inte kvalificerad att leda sången i Guds rikets sammanhang bara för att man är duktig på att spela piano och villig att "vara med". Kanske skulle de ansvariga inom kristet arbete börja överväga om de inte – när det skall tillsättas ny ungdomssekreterare – helst borde föredra äldre och mogna troende istället för den häftigaste och ivrigaste ungdom de kan få tag i?

FÖR DET TREDJE förefaller det som att den *andliga utvecklingen i allt mindre grad styrs av de andliga ledarna*, de som har herde- och läroansvar i organisationerna. Utan det är mer och mer de som leder ungdoms- och musikärbetet som sätter sin prägel på det uppväxande släktet.

Dessa hämtar ytterst sällan inspiration från det klassiska evangelisk-lutherska arvet. I stället är det karismatiska och evangelikala rörelser, möten, böcker och skivor som bestämmer dagordningen. Där "sker det något", storslagna konferenser, väldig kyrkoväxt, mäktiga visioner och stora ord drar i de unga. Och oerfarna som de är, låter de sig också

imponeras av allt detta.

Så blir det gamla sammanhanget därhemma ohjälpligt efterblivet. Det framstår som så skröpligt och smått i jämförelse med allt detta flotta actionpräglade som kommer vällande.

I denna situation frestas de andligt ansvariga att tänka ett köttsligt "om du inte kan övervinna dem, så förena dig med dem". Så öppnar man dörren för denna nya andlighet med dess följesven – "den nya sången" – vilket resulterar i att kristenliv och kristendomsuppfattning omformas ifrån grunden.

För detta måste vi vara på det klara med: *Den som styr över sången och musiken i den kristna församlingen, styr också i stor grad över kristendomsuppfattningen.*

"Lovsång"

Något av det viktigaste i "den nya sången" är att det skall vara "lovsång". Detta är så dominerande att hela sång- och musikstilen rätt och slätt kallas "lovsång". Att sjunga någon av de gamla psalmerna som t.ex. "Himmelske Fader", "O att jag kunde min Jesus prisa" och "Allena Gud i himmelrik" räknas per definition inte som lovsång enligt detta tänkesätt, fastän innehållet i dessa i sanning består av lovsång och tillbedjan.

Ibland har man s.k. "lovsångsteam" som skall leda församlingen. Dessa består i regel av en grupp musiker med rytminstrument, samt försångare – vanligen några unga. Musikstilen är ofta softrock eller gospel, men på senare tid har vi även hört om hur både *rap*, *heavy metal*, *house* och *techno* också har fått plats.

Lovsången skall helst pågå en stund. Det är inte ovanligt att "lovsången" upptar en halvtimme till tre kvart av mötet innan talaren släpps fram, medan talaren helst inte bör tala alls så länge.

Jag har själv upplevt att få besked av en färsk ungdomsledare om att begränsa mig till en halvtimme. "Annars skulle han komma upp på talarstolen och stoppa mig", sade han.

Ungdomskören Evangelicum har haft en stark genomslagskraft som redskap för evangeliet under många decennier. Bilden är från påskmusik i Trefaldighetskyrkan i Vasa 2006.

Efter tal och bön så kommer vanligen en ny session med "lovsång" som inte sällan kan vara ytterligare en halvtimme eller mer. Den plats man ger olika inslag under ett kristet möte, visar vilket värde man sätter på dem. Vad säger det som här har påpekats om vilket värde man sätter på förkunnelsen?

"Lovsången" som nu blir allt vanligare kommer först och främst från amerikanskt influerade karismatiska strömningar.

Musiken kombinerar som regel två huvudelement: för det första en stark grad av sentimentalitet och för det andra varierande grader av rytmisk kraft.

Sentimentaliteten spelar på känslorna, och medför oftast att musiken får något "billigt" över sig. Det *rytmiska* talar till kroppen och "dansfoten", och musiken blir därför ganska "fysisk". När sentimentalitet och rytmik kombineras på detta sätt, får man ett kraftigt suggestivt verkningsmedel: musiken gör något med församlingen – oberoende av textens innehåll. Där skapas en stämning – en "ande" om man så vill – som i stor utsträckning definierar församlingen man talar till.

För egen del har jag vid ett par tillfällen upplevt denna "ande" som så påträngande och obehaglig att det har varit svårt för mig att hålla det tal jag kallats till att hålla.

Musiken blir ett nådemedel

De här erfarenheterna tillsammans med en lång tid i Guds ords tjänst i

olika sammanhang, har lett fram till följande slutsatser:

- Den som bestämmer musiken i en församling, bestämmer också i stor utsträckning vilken ande som råder där.
- Musiken i en kristen församling är en barometer på vilket slags spiritualitet man finner i det aktuella sammanhanget. Ställt lite på sin spets: En lutheran sjunger annorlunda än en pingstvän.

Om den första tesen är riktig, innebär det att sång och musik principiellt borde ligga under herde- och läroämbetet i församlingarna. Andligt omogna människor bör därför inte ha ansvar för det musikaliska, även om de skulle vara aldrig så tekniskt duktiga när det gäller att spela och sjunga. Ytlig behandling av sången och musiken är något man absolut måste undvika, just för att musik kan ha en så central betydelse.

Om den andra tesen är riktig, innebär det att "den nya sången" i församlingarna är en indikator: den visar att det pågår ett grundläggande skifte av kristendomstyp och kristendomsuppfattning inom organisationerna. Evangelisk-luthersk kristendomsuppfattning med dess öra för höjden och djupet i den bibliska uppenbarelserna och det kristna livet är på väg ut, för att ersättas av mer eller mindre ytliga karismatiska och evangelikalt-aktivistiska kristendomstyper.

Det är ganska karakteristiskt för det som nu håller på att ske, att man inte är intresserad av teologi, utan bara av det pragmatiska "hur man skall göra". Sanningsfrågan avfär-

das som besvärlig. I stället är det allt överskuggande problemet: "Vad skall vi göra för att dra folk?"

Den nya sången och musiken passar som hand i handske med detta. Den är ju skraddarsydd just med tanke på att göra kristet församlingsliv attraktivt. Av samma orsak är denna kristendomstyp också fundamentalt anti-intellektuell. När man hänförd kan sluta ögonen och vagga med i "lovsången", är kritiska frågor endast plågsamma. Och man får snart höra: "Du får inte vara så negativ!"

Det är i detta sammanhang tankeväckande att läsa vad den kände engelske prästen Michael Green säger på OAS-rörelsens hemsida (www.oase.no). Han ger där goda råd om vad en församlingsledare bör göra för att få förnyelse i församlingen.

Något av det viktigaste är att organisten måste lära sig att tycka om ny och frisk musik, för "det är nästan omöjligt att få till förnyelse utan musik".

I linje med detta ser vi att de församlingar som upplever kyrkoväxt, bl.a. har det gemensamma draget att de har öppnat för "den nya sången". Teologiskt innebär emellertid M. Greens uttalande att *musiken tar Den Helige Andes plats*. Och just detta verkar vara ett huvudproblem bland dem som odlar denna typ av "lovsång". Ideologerna på detta område kan helt enkelt inte uttrycka sig starkt nog om lovsångsmusikens betydelse: "Lovsången öppnar för Guds närvaro och kraft, ger seger i den andliga kampen, är ett andligt vapen" osv.

Musik och lovsång blir härigenom

ett nådemedel, och intar därmed den plats som enligt evangelisk-luthersk tro tillkommer Ord och sakrament allena.

Att organisationer och bibelskolor här står inför ett betydande teologiskt uppröjningsarbete, om de fortsatt vill vara evangelisk-lutherska, torde vara klart.

Innehåll

Om musiken i sig själv är bärare av en andemakt, gäller detta naturligtvis i ännu högre grad texterna. Jag har nu genom några år lyssnat till och läst ett icke ringa antal av de nyare lovsångerna. Och jag har blivit mer och mer betänksam över innehållet i de texter som alltför ofta får ljuda inom de lutherska organisationerna.

Det har etablerats en sorts musikalisk ekumenik i den kristna ungdomsgenerationen. Lovsångerna "flyter omkring" mellan de mest olika miljöer. Inte sällan sjungs det samma i Levande ord, OKS och t.ex. Misjonssambandets och Indremisjonens ungdomsföreningar.

Och många unga driver också omkring i de mest skilda miljöer. Om man på ett ställe hör en sång som man gillar, tar man den med sig till sitt eget sammanhang, får ner den på overhead, och så lärs den in där också.

Här går man utanför alla normala kanaler i kristet arbete: en av huvudorsakerna till att vi har Sångbok och Psalmbok är att de texterna blivit granskade – både vad gäller läran och kvalitén. De som har klarat granskningen är sådana sånger som kyrkosamfund och organisation kan stå bakom: sångskatten skall rätt och slätt ge ett genuint uttryck för ens kristendomsuppfattning.

Men i "overheadkulturen" företas det ingen granskning. Herde- och läroämbetet får inte ens en möjlighet att ta tag i frågan – allt flyter. Därmed står man inför det faktum att via de nya sångtexterna kommer där ofta in en kristendomsuppfattning som är främmande för evangelisk-luthersk tro och liv.

Här skall det understrykas: *Inget bör sjungas i den kristna församlingen utan att det blivit underkastat tillfredställande läromässig granskning.*

Ser man på innehållet i många av texterna så är det påfallande att de teman som berörs ligger inom ett relativt snävt område.

Fullheten av Bibelns gudsbild och det kristna livet kommer fram i liten grad. Kors och trångmål hör vi inget om. Inte heller om syndanöd. Att en kristen samtidigt är rättfärdig och syndare, har jag ännu inte hört nämnas. Inte heller om dubbelheten i livet som består i att vi är "bedrövade och alltid glada". Lag och evangelium, spänningen i att Gud är både Den Helige och Den Nådige är det också föga bevänt med.

Men där sjungs mycket om seger och framgång, om Guds rike och Kristi konungadöme, om kärlek, glädje och tillbedjan. Det torde vara klart att en sådan slagsida på sikt kommer att omforma kristedomsuppfattningen på avgörande sätt.

Lika bekymmersam är den lagiskhet som ofta klingar i dessa texter. Det är inte ovanligt med ganska så stora ord om hur högt vi älskar Jesus och hur mycket vi är villiga att offra för honom.

Jag betvivlar inte att de som sjunger detta subjektivt menar det som går över deras läppar. Samtidigt är jag lika säker på att den som talar så, inte känner sig själv.

Detsamma gällde aposteln Petrus då han den sista kvällen före korsfästelsen svor på att "*även om alla andra överger dig, så skall jag inte göra det*" (Matt 26:33). Men denna natt måste Petrus bittert erfara att alla hans välmående ord blev till intet i svek och fall. Då först lärde han känna sitt eget hjärta. Därför gick Petrus ganska försiktigt fram efter detta.

Vad skall vi göra?

Om utvecklingen inte redan passerat möjligheten till återvändo, är det ett par huvudsaker som man inom evangelisk-lutherska kyrkor och organisationer bör besinna:

Man måste tidigt lära barnen en del av de *centrala huvudpsalmerna*. (Barnen kan möjligen få lära en och annan barnsång också, men aldrig *endast* barnsånger.) Detta bör tas på allvar både i det kristna hemmet och i söndagsskolearbetet.

Barn och unga måste på ett helt

annat sätt ges *ordentlig bibelkunskap*. Alltför mycket förkunnelse för barn är lätt och kul. De serveras andlig "chips och cola" i stället för hälsokost. Därigenom lämnas de utan motståndskraft mot osund andlighet och alla slags föreläsa.

Unga får inte leda sig själva. Mogna och vuxna troende som har hjärta för de unga, bör tillbringa mycket tid tillsammans med dem, och så hjälpa dem på trons väg. Särskilt bör man öppna hemmen för de unga.

Sång och musik måste i församlingen *underläggas herde- och läroansvaret*, som allvarligt måste sköta sin plikt att pröva allt.

Den som har gåvor på sångens och musikens område, måste få hjälp att *lära känna evangelisk-luthersk tro och tänkande*, och med det också ges en grundlig kännedom om det arv på sångens och musikens område som vi finner i evangelisk-luthersk tradition. Den lutherska kyrkofamiljen har på det här området en skatt som i stort sett saknar sin motsvarighet i andra sammanhang.

Man måste *sluta att tänka på kyrkoväxt*. Den sanna växten i Guds rike är inte *kvantitativ*, utan först och främst *kvalitativ*. Det betyder att Guds folk måste få hjälp till att tränga in i den Heliga Skrift så att tron kan mogna och växa. Målmedveten bibelundervisning (med lag och evangelium som överordnat ljus) på alla nivåer måste med andra ord få högsta prioritet. Då skall man nog i sin tid också få uppleva att skarorna växer. Men det är Guds sak, inte vår!

Tro och lovprisning hör samman

Ordet "ortodox" har en dubbel betydelse. Det betyder både "rätt tro" och "rätt lovprisning". Och sambandet mellan dessa är fundamentalt: bara där den sanna tron är, finns den rätta och sanna lovprisningen!

Den nya sången – i begreppets bibliska betydelse – är något som bara *ges av Gud* (Ps 40:4f), den kan aldrig skapas av människor som ett slags "andligt program".

Att pröva allt och behålla det goda

I Sändebudet nr 7/2012 besvarar SLEF:s hemlandsledare Leif Erikson en fråga av "En anonym läsare".

Fråga: **I dagens läge är gränserna mellan olika kristna sammanhang inte lika tydliga som för några decennier sedan – folk kommer och går en hel del nuförtiden. Hur skall man då gå till väga när man stöter på personer som till exempel har ett lite annat synsätt i vissa teologiska frågor? I Bibeln uppmanas vi ju att pröva allt och behålla det goda (1 Tess 5:21), men hur skall man göra det utan att det leder till att man endast söker efter fel och brister hos andra?**

Ola Österbacka skrev följande kommentar på bloggen Forum Johanneum (<http://forumjohanneum.blogspot.fi>).

Evangeliföreningens huvudorgan Sändebudet har publicerat en anonym läsarförfråga som besvarats av hemlandsledaren Leif Erikson (nr 7/2012). Frågan är rubricerad: "Hur ska vi kunna pröva allt och behålla det goda?"

Eftersom undervisning om gränsdragning mot falska läror är ytterst sällsynt i nämnda tidning väcker svaret vår uppmärksamhet. Under tecknad kan inte erinra sig att någon samlad undervisning skulle ha ingått sedan 2003, då tidningen lät teol.dr Antti Laato göra en märklig tillämpning av centrala bibelord om att dra sig undan de falska lärarna, och därvid döma dem som villolärare som utträtt ur folkkyrkan.

Frågan är desto allvarligare då det numera är vanligt att ungdomarna rör sig över samfundsgränserna, och då predikanter som kallas som förkunnare ofta är från sammanhang där man inte håller fast vid Evangeliföreningens gamla läroprofil. Detta har gjort att det finns en latent kritik, som dock hålls i schack av föreningens ledning.

Av särskilt intresse är den lista över några "omistliga" läropunkter där vännen Leif skriver att man inte kan ge efter eller kompromissa. Även om han inte gör anspråk på att ge någon fullständig lista måste metoden skarpt

kritiseras. Listan lyder:

- Kristi person (Joh 2:22–25) och gärning: hans födelse (Luk 2), korsdöd (Joh 19:17–30), uppståndelse (1 Kor 15:1–8) och återkomst (Apg 1:9–11)
- evangeliets renhet (Gal 5:1–9)
- Jesus som enda vägen till Gud (Joh 14:6, Apg 4:12)
- kristendomens historicitet (Luk 1:1–4, 2 Petr 1:16–18)

Om det här antyder att det finns läror i Skriften som vi inte behöver vara ense om är det minst sagt anmärkningsvärt. Paulus beskriver ju sin undervisning med orden "hela Guds vilja och plan" (Apg 20:27) och han skriver i sitt skarpa brev till galaterna att "lite surdeg syrar hela degen" (Gal 5:9). I sin kommentar till denna vers skriver Martin Luther att läran är som en matematisk punkt, som inte kan delas. I 1 Kor 1:10 har vi förpliktande ord av aposteln att vara endrättiga i allt, dvs. allt det som Gud har uppenbarat i sitt ord.

Metoden att räkna upp enskilda trossatser som bedöms vara viktiga påminner om den från Amerika härstammande evangelikala fundamentalismen, som definierade ett antal lärosatser som måste bekännas, medan andra läror kan anses ha lägre status. Mot detta har lutheranerna i sina bekännelseskriterier hävdad, att hela Skriften är auktoritativ. Varför inte hänvisa till dem?

Evangeliföreningen har av gammalt profilerat sig som en luthersk väckelserörelse. Därvid har den lutherska reformationens formal- och materialprincip varit omistliga. Dessa är principen att Skriften är den högsta normen för all lära och att rättfärdiggörelsen sker genom tron allena.

Det är svårt att hitta en vederhäftig undervisning om skapelse kontra evolution i Evangeliföreningens undervisning i dag, trots att frågan är så brännande bland ungdomarna.

Särskilt läran om den allmänna rättfärdiggörelsen har Evangeliföreningens predikanter förkunnat och kämpat för i gamla tider. Det är anmärkningsvärt att den inte nämns explicit. En del predikanter som anlitas för central

förkunnelse vid storsamlingar representerar en lärosyn där man direkt ställer sig negativ till denna lära.

Likaså kan man förundra sig över att sakramenten inte nämns. Under min barndom fanns en skarp gräns mot omdöpare. I förkunnelsen tog man inte endast upp den sunda läran om dopet utan gick ofta också i direkt polemik mot falska läror. När nu särskilt ungdomar ofta rör sig i sådana kretsar kunde man vänta sig en varning att lyssna till främmande röster beträffande dopet. Tyvärr finns sådana röster i dag också bland talare som är kallade att undervisa föreningens ungdomar.

När det gäller nattvardsläran har det traditionellt inte funnits någon klar framställning om bekännelsen till gemenskap och undervisning om Kristi sanna närvaro (1 Kor 10:14ff), utan man har snarare varnat för donatism för att inte distansera sig från församlingspräster med falsk förkunnelse.

Leif Erikson nämner inte heller det som föreningen klart tog ställning till 1989 i pamfletten "Råd och anvisningar", nämligen att man inte ska delta i gudstjänster med kvinnliga präster.

Slutligen varnas för kritik mot den egna församlingen och väckelserörelsen, vilket i många fall har lett till att barnen inte längre är med i kristna sammanhang. Det verkliga problemet har dock varit att familjerna saknat en egen församlingsgemenskap och därför varit tvungna att ständigt vara på jakt efter en gudstjänst och samling som man kunnat rekommendera. Detta andliga nomadliv har helt riktigt varit ödesdigert för många. En rätt herde nöjer sig inte med att endast hänvisa till att pröva allt och behålla det goda. Han går före sin hjord och visar vägen.

Vi måste beklaga att Evangeliföreningens ledning aktivet har motarbetat den bibliska och sunda lösningen: att kristna ser till att upprätta en sådan församlingsgemenskap där Guds ord hålls i ära och där barn och ungdomar får en rätt fostran på biblisk-luthersk grund.

Det är djupt tragiskt att en andlig tradition som medfört stor välsignelse håller på att raseras på detta sätt. Vi

skulle önska att mångas ögon öppnas innan det är alldeles för sent.

Leif Erikson har sänt en kommentar till blogginlägget:

Vännen Ola efterlyser en längre lista med omistliga punkter i "Läsarfrågan" i Sb 7/2012. Visst kunde listan ha gjorts längre, men jag nöjde mig med att nämna sådana punkter som idag ifrågasätts på många håll av liberalteologer också i vårt land. Skapelsen finns indirekt med under det sista franska strecket "kristendomens historicitet" och den allmänna rättfärdiggörelsen är ju en direkt följd av "Kristi korsdöd", som jag nämner under det första franska strecket. Sakramenten borde jag nog ha nämnt. Där ger jag Ola rätt.

Kort från NELK i Oslo

Nordisk evangelisk-luthersk konferens hölls detta år i Oslo 27–29.4.2012. Konferensen samlade inte så många deltagare som arrangörerna hade hoppats på, men kanske just på grund av detta blev samtalen mycket givande. Många uttryckte uppfattningen att denna konferens var den mest givande hittills.

En viktig målsättning med konferenserna är att främja ökad förståelse mellan olika lutherska grupper och kyrkor, och man har kommit en bra bit framåt på den vägen.

Huvudtema för denna konferens var ämbetet. Förhållandet mellan det särskilda predikoämbetet och det allmänna prästadömet väckte livlig diskussion.

På webbadressen <logosmappen.net/nelk/2012_oslo/inspelningar.html> finns inspelningar från konferensen. Inspelningarna är i mp3-

format, och i några fall finns även video med presentationer som stöd. Även texter finns som pdf för några föredrag, vilket utgör ett gott stöd inte minst för den som inte är förtrogen med att lyssna till talad danska eller norska.

På grund av ett akut sjukdomsfall uppkom en del tekniska svårigheter med inspelningarna. Därför varierar inspelningarnas kvalitet, vilket beklagas.

Nästa konferens ska hållas hösten 2013 i Hillerød, Danmark. Huvudtemat kommer då att vara rättfärdiggörelsen.

Arbetsgruppen som planerar konferensen leds av Mikkel Vigilius, assisterad av Vagn Lyrstrand och Henrik West (Danmark). Andra medlemmar är Halvar Sandell (Finland), Konrad Fjell (Norge) och Lars Borgström (Sverige).

ÖÖ

Böcker

Lutherska Församlingen i Stockholmsområdet har inlett förlagsverksamhet med säte hos familjen Waldemarson i Norrköping och med pastor Lars Borgström som aktiv skriftställare. Vi vill här nämna tre titlar som har utgetts i nära anslutning till NELK, Nordisk evangelisk-luthersk konferens.

Den första boken innehåller föredrag som hölls vid konferensen i Vasa 2010. Huvudtemat var *Skrift och tradition* som behandlades av Jan Bygstad, Halvar Sandell och Peter Olsen. Föredragen på norska och danska finns förutom på originalspråken översatta till svenska. Vidare ingår föredrag av Hannu Lehtonen om Löschers kritiska granskning av pietismen samt Lars Borgströms föredrag om ekumenism och biblisk ekumenik.

Den andra boken är en motsvarande sammanställning av föredragen från konferensen i Norrköping 2011. Då var huvudtemat *Lag och evangelium*. Föredrag i denna serie hölls av Per Bergene Holm, Jakob Fjellander, Jan Bygstad och Markus Saarinen. Ytterligare höll Lars Borgström ett föredrag om kristen tro och evolutionism.

Översättningarna till svenska har gjorts av Lars Borgström.

Den tredje volymen är en småskrift som innehåller ett föredrag av Jan Bygstad från konferensen i Märsta 2005. Det bär titeln *Satis est i CA7*, dvs. vad som är tillräckligt för enhet mellan kyrkor. Det är ett ytterst centralt och aktuellt ämne. Föredraget återges endast på norska.

Det är ytterst värdefullt att dessa föredrag samlats och getts ut i tryck. Från tidigare har de funnits att läsa på NELK:s webbplats <logosmappen.net/nelk>, men värdet ökar för svenska läsare genom översättningarna. Föredragen finns i de flesta fall också som mp3-inspelningar. Tyvärr är samlingen inte helt komplett från de första åren.

Det finns förhoppningar att även föredragen från konferensen i Oslo, som hölls i slutet av april i år, kan ges ut på motsvarande sätt.

Böckerna rekommenderas varmt för varje teolog och vaken lekman. De kan i Finland beställas från Logos förlag <logosmappen.net/forlag> och i Sverige från NELK, c/o Lars Borgström, Odensgatan 15, 753 13 Uppsala, telefon (018) 51 32 81, e-post: <lars@predikan.se>.

ÖÖ

En ny småskrift på kommande: En kort, aktuell genomgång av Guds tio bud
Hans Ahlskog.

D:r Martin Luther

I 2:e veckan efter Trefaldighet, måndag

Från Evangelisk Själaspis för hemmet (bearbetad)

Han har gjort oss dugliga till att vara tjänare åt ett nytt förbund, som inte är bokstavens utan Andens. Ty bokstaven dödar, men Anden ger liv. (2 Kor. 3:6)

Här prisar aposteln evangeliets ämbete emot lagens ämbete. Han är så djärv, att han vågar angripa lagen och säga att lagen inte endast är en tom bokstav, utan en sådan predikan som inte gör annat än dödar. Det kan ju inte kallas en god och nyttig predikan, utan snarare skadlig. Han måste själv prisa lagen eller Guds eget bud då han säger att den är god och nyttig och inte får föraktas eller försummas, utan i stället stadfästas och uppfyllas. Så säger även Kristus, att inte en prick av lagen skall förgås. Hur kan han då tala så om lagen, att han i grunden kallar den död och gift?

Detta är en hög lära som förnuftet inte förstår. Och världen, i synnerhet de som vill vara heliga och fromma, kan inte tåla den. Det betyder inget annat än att alla våra gärningar, hur förnämliga de än må vara, inte är något annat än död och gift.

Paulus vill just här omintetgöra de falska lärarnas och skrymtarnas berömmelse och visa vad deras predikan är och gör, då man endast har lagen, men där Kristus inte predikas eller blir känd.

Då säger de så här härligt: "Om du lever så och är flitig att hålla Guds bud och gör många goda gärningar, så blir du salig." Men detta är inget annat än onyttiga

ord. Ja, dessutom är det en skadlig lära, det finner man sedan. Om man inte har hört något annat än denna lära och förlitat sig på den, följer ingen tröst eller liv, utan tvivel och ångest, ja, död och fördärv.

Då människan ser att hon inte har hållit Guds lag och lagen oavbrutet driver på henne och kräver denna skuld av henne och bara ställer fram Guds vrede för henne, så måste hon fälla modet och förtvivla i sina synder. Detta måste bli följderna om man inte lär annat än lagen och gör det i den avsikten att man genom den vill komma till himlen.

Den som vill leva länge efter Guds lag i syfte att bli salig, honom dödar lagen genom hans egen gärning. Då måste han säga: "Ack, vem vet, vad Gud skall säga? Vem kan bestå för Hans dom?" Här hjälper det inte alls vad han har gjort. Det störta honom bara djupare i döden, då han inte har evangeliets tröst.

Den trösten omfattas däremot av andra, som rövaren på korset eller publikanen, som hela sitt liv har levt i uppenbara synder. Genom syndernas förlåtelse i Kristus övervinner de synd och lagens dom och genom döden kommer de till evigt liv.

Av det här förstår man nu också motsatsen, vad det vill säga: *Anden ger liv.* Det är ingenting annat än det heliga evangeliet, en hälsosam, salig predikan och ett ljuvligt, tröstande ord. Det tröstar och vederkveckar det bedrövade hjärtat och liksom rycker det ur dödens käftar och ger det ett visst hopp om evigt liv i Kristi tro.

Predikan

När stunden kommer, då döden och Guds dom träder för en troendes ögon, sätter hon inte sin tröst i lagens gärningar. Om hon än levat på det allra bästa sätt säger hon ändå som Paulus (1 Kor. 4:4): "*Visserligen har jag inget på mitt samvete, men det betyder inte att jag är frikänd.*"

Detta heter att helt vända sig från sig själv och hela sitt leverne, ja, att döda sig själv. Men å andra sidan brister anden ut och höjer sig upp genom tron på evangelium och säger, som S:t Bernhard också sade i sin dödsstund:

"Käre Herre Jesus, jag vet, att om jag än hade levat på allra bästa sätt, så har jag ändå levat fördömligt. Men jag tröstar mig med att Du har dött för mig och bestänkt mig med ditt blod ur dina heliga sår. Jag är ju döpt på din förtjänst och har hört ditt Ord. Genom det har Du kallat mig, tillsagt mig nåd och frid och befallt mig att tro. På det vill jag dö."

Där det nu finns en sådan tröst av evangelium, som rycker hjärtat ur döden och helvetets ångest, där följer sedan också Andens kraft och verk. Där börjar även Guds bud leva i människans hjärta. Hon får nu lust och kärlek. Så börjar här det eviga livet, tills det blir fullkomligt i det andra livet.

*Lär mig allena på din nåd
mitt hopp, o Jesu, fästa.
Lär mig att vandra i ditt råd,
vänd allting till det bästa.
Min svaga tro giv större kraft,
giv kärlek mer än jag har haft
till Gud och till min nästa.*

Ung klassisk musik i Biblion på Konstens natt

Konstens natt i Vasa äger rum den andra torsdagen i augusti och har blivit ett stort evenemang som drar tiotusentals besökare. Det finns en massa evenemang och utställningar runt om i staden.

Detta år bjöd två unga musikstuderande på pianomusik och sång i Biblion. Thomas Öst från Jakobstad stod för solosång och han ackompanjerades av Johan Sten från Vasa, som också spelade några solostycken på Petrof-flygeln. Se bilden ovan.

Guldgruvor på nätet:

logosmappen.net
folkbibeln.net

Databaser, bl.a. Gezelius:

kefas.logosmappen.net/fmi/iwp

Databas över inspelningar
(mp3 och video):

logosmappen.net/ous

Föreningen Logos har ny webbadress:

foreningenlogos.fi

Lägg bokmärke!

Ett fyrtiotal personer var bänkade i salen hela den timme som musiken pågick, och dessutom var det några som kom och gick mellan besök på andra ställen.

Virpi Viitala har ett par tidigare år ställt ut oljemålningar, och även i år hade hon hängt upp några nya målningar till beskådande. Sixten Ahlsveds träcollage, som premiärvisades i fjol, kan ännu beskådas.

Renoveringen har nått sitt huvudmål

Inför Konstens natt intensifierades talkoarbetena som under sommaren gått på sparlåga. Avsikten var att byta ut och komplettera mellantakets gipsskivor, som delvis måste rivs för ventilations- och rörarbetena, och samtidigt förnya belysningen i hallen.

Ännu återstår finputsning med lister och målning samt montering av mellanväggarna i herrarnas toalett och inbyggnad av rörsystemet utanför. Även väggarna i hallen kräver en del insatser.

Kommande verksamhet i Biblion

Gudstjänster

Svenskspråkiga gudstjänster ordnas av S:t Johannes evangelisk-lutherska församling (Stj). Normal tidpunkt är söndagar kl 11 utom den fjärde söndagen i månaden, då finsk gudstjänst hålls kl 12 av SLT (Lutherska bekännelsekyrkan i Finland).

Direktsändningar och arkiv:

<http://sanktjohannes.info/stjdirekt>.

Finskspråkiga gudstjänster ordnas av Finska Lutherstiftelsen varannan söndag kl 17.

Bibelstudier hålls varannan torsdag kl 19 i Stj:s regi. Ämnet är fortsättningsvis Första Moseboken.

Se <http://www.my.calendars.net/biblion/>

Ekonomiskt bakslag

I början av juni hölls en extra bolagsstämma för Bostads Ab Skolhusgatan 13, till vilket Biblion hör. Den framställning om ändring av bolagsordningen som styrelsen för Föreningen Logos äskade vann tyvärr inget gehör, varför de tunga (och orättvisa) ekonomiska villkoren fortgår tillsvidare.

Med tanke på de lån som upptagits för förnyande av värme- och ventilationssystemet och för toaletterenoveringen väddar Föreningen därför om stöd och förbön. Även tidningens tryckning och distribution bekostas med frivilliga medel.

**Föreningen Logos
är tacksam för din gåva!**

**Kom ihåg Logos
i ditt testamente!**

Logos bankkonto: 497028-241584
IBAN: FI80 4970 2820 0415 84
BIC: HELSFIHH